

Medarbejderinformation

"Sår i Syd"

Sårbehandling

Denne folder omhandler retningslinier for behandling af kroniske sår



Kvalitet Døgnet Rundt

Ortopædkirurgisk Afdeling



Sårbehandling

Et sår betragter vi som kronisk, hvis et eller flere af følgende kriterier er opfyldt:

- det har været tilstede i mere end 3 måneder
- det ikke viser tegn på heling
- klienten tidligere har haft sår samme sted
- det er diabetisk

De grundlæggende principper er:

- Fjern årsagen - stil en ætiologisk diagnose. Ankeltryksmåling med Doppler og undersøgelse for neuropati med Monofilament samt Tipterm er gode redskaber
- Fjern andre hæmmende faktorer
 - Tobak
 - Blodsukkerregulering
 - Motion
 - Vægttab etc.
- Fjern nekroser/urenheder - revision af såret med skalpel og kirurgisk pincet, evt. skarpske
- Fugtig sårheling - vælg produkt ud fra sårhelingsfase. Omtales på de følgende sider!
- Fornuftig bandage - tænk på at klienten også skal have sko på etc.
- Fred og Ro - ikke noget med at tilse et

sår fordi du er nysgerrig, kun når bandagens absorbtive evner er opbrugt, dog undtagelse ved diabetiske fodsår

- Forebyggelse - bliver kompressionsstrømperne brugt, passer skoen til foden?
- Follow-up - vi skal mindske antallet af recidivsår

Klienterne oprettes i telemedicin og vil blive fulgt der

Følgende skal udfyldes:

- Samtykke erklæring - kan downloades fra www.saarbogen.dk - »Sår-i-Syd«
- Varighed - siden hvornår har klienten haft et sår, prøv at skyd dig ind på det, kan være svært, men vi skal have et skøn
- Foto
- Resultat af doppler ankeltryk og index, samt neuropati undersøgelse
- Sår størrelse, opmålt med Visitrax Meget vigtig parameter. Det er her vi sikrer kvaliteten i vores behandling
- Smerteanalysen inkl. VAS

Valg af produkter er uddelegeret til sårsygeplejersken

Behandlingsprincipper til sår i inflammationsfasen (oprensningsfasen)		
Kendetegn	Behandlingsprincip	Behandlingsforslag
Inflammationstegn: (rødme, varme, ødem, smerter, øget væskesekretion)	Oprensning, fugtigt miljø beskytte omgivende hud	Hyppige skifteinterval: dagligt eller hver 2. dag, afhængigt af væskesekretion og valg af behandlingsprodukt <ul style="list-style-type: none"> • Produktvalg til fugtigt sårmiljø
Fibrinbelægninger	Fjerne fibrin	<ul style="list-style-type: none"> • Mekanisk: Skumvaskeklud • Kirurgisk: Saks, pincet, skarpske, skalpel • Autolytisk: Produktvalg til fugtigt sårmiljø • Evt. steroid i såret efter oprensning
Gul/sort nekrose	Fjerne nekroser	<ul style="list-style-type: none"> • Mekanisk: Skumvaskeklud • Kirurgisk: Saks, pincet, skarpske, skalpel • Autolytisk: Produktvalg til fugtigt sårmiljø • Evt. i Xylocaingel analgesi • VAC-terapi
Tørre sorte nekroser på tæer	Behandles tørt	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen - eller tør forbindelse
Grøn/gul sekretion	Hæmme bakterievækst	<ul style="list-style-type: none"> • Mekanisk: Spuling med vand • Lokale antiseptika: Sølvbandager, • Kaliumpermanganat 3% (røde bade) x 1 dgl. i 3 - 4 dage + ved behov. Blandingsforhold: 1 ml/1 liter vand • Evt. Iodosorb
Infektion Tiltagende sekretion, smerter, rødme, varme og ødem	Beh. bakterievækst	<ul style="list-style-type: none"> • Systemisk antibiotika: udfra klinisk vurdering, evt. podning • Kompression kort/lang stræk
Smerter	Fugtigt sårmiljø	<ul style="list-style-type: none"> • Produkt til fugtigt sårmiljø • Evt. produkt med silikonebelægning • Evt. morfin gel 0,3% • Systemisk smertebehandling • Evt. steroid
Sene/knogle blottelse:	Fugtigt sårmiljø	<ul style="list-style-type: none"> • Produktvalg til fugtigt sårmiljø • Hydrogel

Behandlingsprincipper til sår i granulationsfasen (genopbygningsfasen)		
Kendetegn	Behandlingsprincip	Behandlingsforslag
Rødt granulerende Let fibrindække	Fred, ro og fugtigt sårmiljø Undgå afkøling og udtørring	Længere skifteinterval: 1-2-3 gange ugtl. afhængigt af væskesekretion og valg af behandlingsprodukt. • Produktvalg til fugtigt sårmiljø
Hypergranulation	Hæmme vævets vækst	<ul style="list-style-type: none"> • Steroid creme gruppe 3 ud fra lægeordination, påføres såret x 1 dgl. i 3 - 4 dage • Punktkompression - øget tryk med et skumprodukt, under kompressionbindet

Behandlingsprincipper til sår i modningsfasen		
Kendetegn	Behandlingsprincip	Behandlingsforslag
Skorpedække Ophelet hud	Beskytte mod traume Forebygge ødem og eksem	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsætte påbegyndt kompressionsbehandling • Fugtighedscreme/salve • Solbeskyttelse • Apocure

Behandlingsprincipper til omliggende hud		
Kendetegn	Behandlingsprincip	Behandlingsforslag
Hudområde ved sår	Holde huden ren og hel God personlig hygiejne	<ul style="list-style-type: none"> • Brusning i forb. m. brusebad. Evt. saltvandsbad: 1 dl. salt/10 l vand. Evt. kortvarig sæbevask med poste vand og sæbe (pH 4,5) • Afskylning for sæberester med rent vand og afpilning af skorper • Fugtighedscreme uden parabener, lanolin og parfume, eks. Locobase Repair
Meget tør hud	Tilføre huden fugtighed	<ul style="list-style-type: none"> • Fugtighedscreme/salve med højt fedtindhold, uden parabener, lanolin og parfume. eks. Locobase Repair eller Zactoline
Maceration Let væskende sår- omgivelser	Undgå at sårsekret opløser og irriterer huden	<ul style="list-style-type: none"> • Blød Zinkpasta 30% i tyndt lag • Calvilon no Sting, barriere film • Metylrosanilin • Critic Barriere crème
Eksem	Behandle eksem og stilne kløe	<ul style="list-style-type: none"> • Steroidcreme/salve ud fra lægeordination
Væskende hud	Tørre, desinficere og hele huden	<ul style="list-style-type: none"> • Kaliumpermanganat • Røde bade x 1 dgl. I 3 - 4 dage, herefter 1 - 1 x ugtl. efter behov. Efter ordination: Betnovat m. chionoform
Hård hud	Hård hud fjernes	<ul style="list-style-type: none"> • Beskære og fjerne hård hud. Undgå stålfil • Aflastende indlæg • Behandling ved fodterapeut • Salicylvaselin 5% (ikke hos diabetikere) • Fugtighedscreme/salve med højt fedtindhold • Zactoline
Ødem Lipodermatosclerose	Fjerne og forebygge ødem	<ul style="list-style-type: none"> • Kompressionsbind i forbindelse med sårheling • Kompressionsstrømpe som forebyggelse • § 97, kropsbåren hjælpemiddel

Sygehus Sønderjylland
Egelund 10 . 6200 Aabenraa
Tlf. 74 63 15 15

sygehussonderjylland.dk